

Lidskost „pravá“ („humanita“)

Důraz na „humanitu“ resp. „lidskost“ má smysl pouze za předpokladu, že normou té lidskosti není sám člověk, jak „jest“, se svými vlastnostmi a vůbec se svou „daností“, nýbrž že normou a kritériem je něco, co platí závazně pro člověka, takže se tomu člověk může také odcizit, může se proti tomu provinít a dokonce se přímo proti tomu postavit, může se „zvrhnout“ a stát se bestii. Pokud se tato okolnost dostatečně neobjasní, pokud není učiněno vše pro to, aby vešla v obecné povědomí, stává se heslo „humanity“ nebo „lidskosti“ čímsi neurčitým, plytkým a často velmi zavádějícím. Člověk ve své danosti nemůže být sám normou ani kritériem, protože může právě ve své „fakticitě“ selhávat a poklesat na úroveň podlidskou a nelidskou. Po věky opakovaná jakoby „zásada“, vyslovená ve známé formulaci „homo sum, nihil humani a me alienum puto“ může být považována za smysluplnou pouze za předpokladu, že ono „hukaným“ považuje za veskrze pozitivní a de facto za úkol, poslání, závazek, kterému člověk musí dostát, aby zůstal člověkem. Lidskost prostě není faktická danost, ale povinnost, zadání, nárok.

(Písek, 071209-3.)